

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและได้ผลสรุปของการวิจัย รวมทั้งได้อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ จำแนกตามชั้นยศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา เหล่าทหารและจำพวก สังกัดส่วนราชการ ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการบริหารหรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ชั้นยศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา เหล่าทหารและจำพวก สังกัดส่วนราชการ ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ชั้นยศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา เหล่าทหารและจำพวก สังกัดส่วนราชการ ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 453 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน 212 คน และ ผู้ปฏิบัติงานในสายวิทยาการ 241 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 212 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน 99 คน และผู้ปฏิบัติงานในสายวิทยาการ 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ใน 4 ด้าน คือ การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลทางการศึกษา

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ใน 4 ด้าน คือ การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลทางการศึกษา

โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางการวิจัย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ได้ค่าระหว่าง 0.8 -1.00 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้วไปดำเนินการทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหาร ผู้ดำเนินการศึกษาคู อาจารย์ในสถานศึกษาในกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทำการวิเคราะห์และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.879

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ถึงหน่วยสายวิทยาการ ในกองทัพอากาศ จำนวน 24 หน่วยงาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ตามจำนวนที่สุ่มตัวอย่างไว้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ จากจำนวน 212 คน พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่มีชั้นยศ นาวาอากาศตรี – นาวาอากาศเอก คิดเป็นร้อยละ 92.0 มีอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.1 การศึกษาส่วนใหญ่ มีระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 64.2 มีแหล่งทหารและจำพวกทหารอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 89.2 ส่วนใหญ่สังกัดส่วนบัญชาการ คิดเป็นร้อยละ 38.2 ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.3 จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ คือมากกว่า 5 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 42.5 มีส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาก่อนและหลังการปรับโครงสร้าง คิดเป็นร้อยละ 62.3 และมีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.3

2. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ พบว่า

2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก โดยผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ผู้ปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง และมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

2.1.1 ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้

- 1) รวบรวมรายชื่อผู้เข้ารับการศึกษ ครูอาจารย์เพื่อขออนุมัติได้ทันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 2) จัดทำแผนการเปิดการศึกษาหรือฝึกอบรม 3) ตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติ และลำดับสุดท้ายคือวางแผน จัดทำประมวลการสอน คู่มือครู คู่มือผู้เข้ารับการศึกษ แผนการสอน และบันทึกการสอน

2.1.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้

- 1) จัดตารางสอนได้เหมาะสม ครบและถูกต้องตามโครงสร้างหลักสูตร 2) ติดต่อประสานครูอาจารย์ พร้อมแนบสาระวิชาวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 3) จัดครูเข้าสอนตามความถนัด ความพร้อม คุณสมบัติและภาระงานด้านอื่นของครู และลำดับสุดท้ายคือ จัดประชุมสัมมนา ครูอาจารย์ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการพัฒนาระบบการเรียนการสอนของครู

2.1.3 ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้

- 1) จัดหาสื่อการสอน อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยอย่างเพียงพอแก่ครู และผู้เข้า

รับการศึกษา 2) จัดอาคารสถานที่เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอน 3) จัดสถานที่และอุปกรณ์สำหรับฝึกทักษะปฏิบัติด้านวิชาชีพที่เหมาะสม ทันสมัย และปลอดภัย และลำดับสุดท้ายคือ นิเทศการสอนโดยการช่วยเหลือ แนะนำครูให้เกิดการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน

2.1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ลำดับแรกคือจัดทำระเบียบหรือคู่มือการวัดและประเมินผลของโรงเรียนที่สอดคล้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลของกองทัพอากาศ 2) วัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ วัดจุดประสงค์ของวิชา วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 3) แต่งตั้งครูอาจารย์ที่มีความรู้ในการปฏิบัติตามระเบียบวัดและประเมินผล และลำดับสุดท้ายคือวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง และมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรน้อย การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายคณะ จึงเป็นคนกลุ่มเดียวกัน 2) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร 3) ขาดการสำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการของหน่วยเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวางแผนงานวิชาการ และปัญหาลำดับสุดท้ายคือ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการศึกษาของโรงเรียน

2.2.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) ครูผู้สอนและบุคลากร มีภาระงานมากเกินไป ไม่มีเวลาเตรียมข้อมูล 2) ครูผู้สอนและบุคลากร ไม่ได้จับสายการศึกษาโดยตรง และไม่ได้เรียนหลักสูตรครูทหาร หรือสายวิทยาการการศึกษาและการฝึก 3) สอนโดยวิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และปัญหาลำดับสุดท้ายคือ การสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2.2.3 ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) งบประมาณไม่เพียงพอในการให้การสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน 2) ขาดการนิเทศการสอน จึงไม่มีการช่วยเหลือ แนะนำครูในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องในการเรียนการสอน 3) แหล่งค้นคว้าอยู่ไกล ไม่มีเวลาในการค้นคว้า และปัญหาลำดับสุดท้ายคือสื่อการสอน อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอแก่ครู และผู้เข้ารับการศึกษา

2.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2) ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ 3) ข้อสอบไม่เป็นมาตรฐาน และปัญหาลำดับสุดท้ายคือ ไม่มีระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ

3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ

3.1.1 ชั้นยศของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและ รายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.1.2 ช่วงอายุของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและ รายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.1.3 ระดับการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีทัศนคติแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในภาพรวมและด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3.1.4 เหล่าทหารและจำพวกทหาร ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.1.5 สังกัดส่วนราชการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.1.6 การผ่านการศึกษาลักษณะทางการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.1.7 ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนสายวิทยาการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.1.8 จำนวนหลักสูตรที่ต้องรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.1.9 การมีส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาของสายวิทยาการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.1.10 ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ

3.2.1 ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ต่างๆ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.2 ช่วงอายุของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.3 ระดับการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.4 เหล่าทหารของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.5 สังกัดส่วนราชการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.6 การผ่านหลักสูตรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.7 ตำแหน่ง หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.8 จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในโรงเรียนสายวิทยาการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.9 การมีส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2.10 ประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ ที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ทั้งนี้เพราะในการดำเนินการศึกษาของทุกสถานศึกษาในกองทัพอากาศ ต้องปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาของกองทัพอากาศ และระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการศึกษาภายในประเทศ ซึ่งได้มีการกำหนดเป็นแบบธรรมเนียมด้านการศึกษาให้ทุกสถานศึกษาที่จะจัดการศึกษาหรือฝึกอบรมจะต้องปฏิบัติตาม โดยมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการฝึกและศึกษาของกองทัพอากาศไว้ให้ทุกสถานศึกษาต้องปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติ แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ที่สรุปความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง ว่ามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และ เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) ศึกษาการจัดการศึกษาของสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง พบว่า งานที่มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมการเรียนการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้ สำหรับสภาพการบริหารงานวิชาการในด้านต่างๆ มีดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ได้มีการกำหนดในคำสั่งสภาการศึกษาของกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ 1/52 ให้สถานศึกษาได้มีแผนจะเปิดการศึกษาหรือพัฒนากำลังพลในสถานศึกษาในกองทัพอากาศหรือนอกกองทัพอากาศต้องจัดทำโครงการศึกษาขึ้น เป็นการวางแผนการดำเนินการศึกษา และผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการโครงการศึกษาของกองทัพอากาศ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและจัดทำโครงการศึกษาประจำปี และควบคุมกำกับดูแลสถานศึกษาของกองทัพอากาศให้เป็นไปตามโครงการศึกษาของกองทัพอากาศประจำปี และ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

(2552, หน้า 3 - 39) ได้กำหนดแผนการศึกษาประจำปี คือให้จัดทำแผนการศึกษาหรือปฏิทิน การปฏิบัติงานหรือรายละเอียดกิจกรรมการศึกษาประจำปีเป็นสายลักษณะอักษรเสนอตามลำดับ ขั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110-116) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่าการวางแผนงานโดยคณะกรรมการจากหน่วยขึ้นตรง ของโรงเรียนที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบ และสอดคล้องกับ กนิษฐา โชติปัญญานนท์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ ทหารบก พบว่าการบริหารงานวิชาการในภาพ รวม โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดย อาจารย์มีส่วนร่วมระดมสมอง และสอดคล้องกับ อารยา เลี้ยงศรี (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการส่งกำลังบำรุง ของกองทัพบก งานลำดับแรกที่ปฏิบัติ คือ การวางแผนงานวิชาการ จะเห็นได้ว่าสถานศึกษา ในกองทัพอากาศและกองทัพบก เห็น ความสำคัญในด้านการวางแผนด้านงานวิชาการ เนื่องจากยึดนโยบายการศึกษาหลักเดียวกัน คือ กึ่งบัญชาการกองทัพไทย (2551, หน้า 1) ได้กำหนดนโยบายการศึกษาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง ชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ทางด้านการบริหารการศึกษา โดยให้สถานศึกษาทุกเหล่าทัพวางแผนบริหารจัดการศึกษาและ จัดทำงบประมาณด้านการศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนงานการศึกษาของกองทัพไทย และ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ

สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติลำดับแรกๆ คือ มีการรวบรวมรายชื่อผู้เข้ารับ การศึกษา ครูอาจารย์ เพื่อขออนุมัติได้ทันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีการจัดทำแผนการ เปิดการศึกษาหรือฝึก อบรม ทั้งนี้เพราะกรมกำลังพลทหารอากาศ (2553, หน้า 1-4) ได้กำหนด ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาตามโครงการศึกษาภายในประเทศของกองทัพอากาศไว้ในเรื่อง การออกคำสั่งให้ข้าราชการเข้ารับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ ก่อนปรับโครงสร้างพบว่า ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความเห็นว่า มีการกำหนด นโยบาย และวางแผนงานไว้ตลอดปีการศึกษา ซึ่งหลังการปรับโครงสร้าง สายวิทยาการต่างๆ ยังคงต้องยึดระเบียบการศึกษาภายในประเทศและปฏิบัติตามวิธีการของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ

ส่วนด้านการวางแผนจัดทำประมวลการสอน คู่มือครู คู่มือผู้เข้ารับการศึกษา แผนการสอน และบันทึกการสอน มีการปฏิบัติลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะเป็นงานที่ต้องใช้ บุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษา แต่พิจารณาจากสภาพผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนสายวิทยาการพบว่า มีผู้ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ร้อยละ 41.50 ไม่เคย ผ่านหลักสูตรทางการศึกษา ร้อยละ 58.50 มีเหล่าสารบรรณ จำพวกทหารการศึกษาและการฝึก เพียงร้อยละ 10.80 นอกนั้นมีเหล่าทหารอื่น หรือจำพวกทหารอื่นร้อยละ 89.20

1.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาการ และครูใน

งานวิชาการ ซึ่ง กรมกำลังพลทหารอากาศ (2552, หน้า 2) ได้กำหนดบทบาทของผู้ดำเนินการศึกษาของโรงเรียนไว้คือ จัดการศึกษาตามหลักสูตร จัดตารางสอน เชิญผู้บรรยาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุชาติ แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติลำดับแรกๆ คือ จัดตารางสอนได้เหมาะสม ครอบคลุมและถูกต้องตามโครงสร้างหลักสูตร มีการติดต่อประสานครูอาจารย์ พร้อมแนบสาระวิชา วัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และจัดครูเข้าสอนตามความถนัด ความพร้อม คุณสมบัติและภาระงานด้านอื่นของครู ทั้งนี้เพราะ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (2552, หน้า 40 - 43) ได้มีการกำหนดขอบข่ายงานการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดตารางการบรรยายและการจัดผู้บรรยาย และ กรมกำลังพลทหารอากาศ (2552, หน้า 3) ได้มีกำหนดวิธีการจัดผู้บรรยาย หรือผู้ฝึกว่า ผู้ที่จะมาทำการสอนที่เป็นข้าราชการกองทัพอากาศสังกัดหน่วยอื่น ให้เรียกว่า ผู้บรรยาย หรือผู้ฝึก โดยหน่วยที่เปิดการศึกษาจะต้องติดต่อประสานกับหน่วยต้นสังกัดของผู้นั้น ให้เป็นที่แน่นอนก่อน ในกรณีที่ไม่สามารถกำหนดตัวบุคคลที่แน่นอนให้ติดต่อประสานกับหน่วย หัวหน้าสายวิทยาการสาขาวิชานั้นๆ ในการจัดผู้บรรยายที่เหมาะสมไปเป็นผู้บรรยาย หรือผู้ฝึก ให้ การเสนอรายชื่อผู้บรรยายหรือผู้ฝึก ให้ระบุยศ ชื่อ และสังกัดโดยจะต้องให้มีผู้บรรยาย หรือผู้ฝึกในแต่ละวิชาไม่น้อยกว่า 2 คน เพื่อการสับเปลี่ยนเมื่อมีเหตุจำเป็น ในกรณีที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล จะกำหนดให้มีผู้บรรยายหรือผู้ฝึกเพียงวิชาละ 1 คน ก็ให้กระทำได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ก่อนปรับโครงสร้าง พบว่า การจัดตารางสอนส่วนใหญ่จัดเรียงตามหลักสูตร มีการเชิญผู้บรรยายภายนอกกองทัพบก ภายในสายวิทยาการ และผู้บรรยายภายในที่มีประสบการณ์การสอน ทั้งนี้เพราะผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 62.30 มีส่วนร่วมในการบริหารหรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการก่อนและหลังการปรับโครงสร้าง ยังคงปฏิบัติตามวงจรการจัดการศึกษาและตามรูปแบบเดิมของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ (กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ, 2552 หน้า 1) และนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับ กนิษฐา โชติพัฒน์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก พบว่าโรงเรียนจัดแผนการเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตร จัดตารางสอนตามความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาที่สอน จัดครูเข้าสอนตามความถนัด

ส่วนการจัดประชุมสัมมนา ครูอาจารย์ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการพัฒนาระบบการเรียนการสอนของครู มีการปฏิบัติลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะ กรมกำลังพลทหารอากาศ (2552, หน้า 2) ได้กำหนดให้โรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ที่จะจัดประชุมสัมมนาจะต้องมีการจัดทำโครงการศึกษาล่วงหน้า 3 ปี นำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการศึกษา เพื่อขออนุมัติงบประมาณก่อน จึงจะดำเนินการได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ จึงปฏิบัติลำดับสุดท้ายซึ่งไม่สอดคล้องกับ กองบัญชาการ

ฝึกศึกษาทหารอากาศ (2552, ธันวาคม 23) ที่กำหนดให้มีการอบรมสัมมนาการบริหารทางการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จัดคนตีคนเก่งบรรจุเป็นครู อาจารย์และให้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้น โดยพิจารณาจัดหาทุนการศึกษาให้ศึกษาทั้งในและนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง และให้หมุนเวียนกันไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง จัดบรรยายและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ จัดให้มีการประชุมทางวิชาการโดยอาจารย์เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และไม่สอดคล้องกับ วัจนา ดิเรกศิลป์ (2543, หน้า 19) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีการจัดประชุมเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการเสมอ

1.3 ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษาในกองทัพอากาศไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนหรือการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตรหรือการเรียนการสอนมากนัก แต่ก็ยังมีการดำเนินการบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศในด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และ สุชาติ แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง ในด้านสื่อการเรียน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติลำดับแรกๆ คือ มีการจัดหาสื่อการสอน อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยอย่างเพียงพอแก่ครู และผู้เข้ารับการศึกษา จัดอาคารสถานที่เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอน จัดสถานที่และอุปกรณ์สำหรับฝึกทักษะปฏิบัติด้านวิชาชีพที่เหมาะสม ทันสมัย และปลอดภัย ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนสายวิทยาการ และสถานศึกษาอื่นได้ปฏิบัติตามที่ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (2552, หน้า 40 - 44) กำหนดการจัดการจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน คือ จัดเตรียมห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน และจัดเตรียมห้องสมุด และแหล่งศึกษาค้นคว้า และกองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ (2552, ธันวาคม 23) กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยจัดให้มีสื่อการสอนอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยอย่างเพียงพอแก่ครู และผู้เข้ารับการศึกษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งซอฟต์แวร์สำหรับดำเนินการด้านสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอแก่สถานศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อมของบุคลากร เพื่อให้การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เกิดประโยชน์และคุ้มค่า จัดให้มีการพร้อมเกี่ยวกับสื่อการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบห้องสมุดของแต่ละหน่วยงานให้สามารถเชื่อมต่อข้อมูลได้ทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ จัดให้มีอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนของบุคลากรทางการศึกษาและผู้เข้ารับการศึกษา จัดให้มีอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนของกำลังพลทางการศึกษาและผู้เข้ารับการศึกษา และให้มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศ

ในการเรียนการสอน จัดให้มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับฝึกทักษะปฏิบัติด้านวิชาชีพให้เหมาะสม ทันสมัย และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 20) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอน

ส่วนการนิเทศการสอนโดยการช่วยเหลือ แนะนำครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน หรือข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะ แต่ละสายวิทยากรมีผู้มีส่วนประกอบทางการศึกษาหรือผ่านหลักสูตรทางการศึกษา จำนวนไม่เพียงพอในการนิเทศการสอนหรือมีภาระงานอื่น ดังจะเห็นได้จากภารกิจของแต่ละสาย วิทยากร ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่า การนิเทศการสอนมีผู้รับรู้้อย่างมาก และขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการนิเทศการสอน และสอดคล้องกับ เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) ศึกษาการจัดการศึกษาของสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูงพบว่าส่วนใหญ่ บุคลากรมีหน้าที่รับผิดชอบหลายด้าน ไม่มีเวลาหาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน และ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยากร กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่า ไม่มีการประเมินการสอนอย่างจริงจัง การ จัดครูผู้สอนจัดยาก เนื่องจากครูมีงานประจำมาก

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะ แต่ละสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาดา แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหาร นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับ ปานกลาง เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) ได้ศึกษา การจัดการศึกษาของสถาบัน วิชาการทหารอากาศชั้นสูง พบว่าการวัดและประเมินผล มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ พบว่าการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติลำดับแรกๆ คือ มีการจัดทำระเบียบหรือคู่มือการ วัดและประเมินผลของโรงเรียนที่สอดคล้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลของกองทัพอากาศ วัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ วัดดูประสงค์ของวิชา วัดดูประสงค์เชิงพฤติกรรม มีการแต่งตั้งครูอาจารย์ที่มีความรู้ในการปฏิบัติตามระเบียบวัดและ ประเมินผล ทั้งนี้เพราะ มีการจัดทำระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษา ในสถานศึกษาของกองทัพอากาศ พ.ศ.2552 โดยกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลไว้ 2 วิธีคือ 1) วัดและประเมินผลด้วยครูอาจารย์ ซึ่งจะกระทำด้วยการเขียน ด้วยวาจา การสัมภาษณ์ การฝึก ปฏิบัติ โดยทำหลังจากสอนจบ หรือระยะเวลาหนึ่ง 2) วัดและประเมินผลด้วยคณะกรรมการ ตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งจะกระทำด้วยการเขียน ด้วยวาจา การสัมภาษณ์ การฝึก

ปฏิบัติ 3) ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนกำหนดน้ำหนักคะแนนในวิชาหลัก วิชาการอง คะแนนความประพฤติ เกณฑ์การประเมินค่าคุณลักษณะส่วนบุคคล และการประเมินผล นอกจากนี้ กำลังพลทหารอากาศ (2552, หน้า 2) ได้กำหนดบทบาทของผู้ดำเนินการศึกษาของโรงเรียนไว้ในด้านการวัดและประเมินผล และกล่าวถึง 1) การแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบความรู้ในระหว่างการศึกษา 2) การรายงานผลการศึกษา ให้หน่วยที่เปิดการศึกษา ดำเนินการตรวจสอบตามหลักสูตรแล้ว รายงานผลตามสายการบังคับบัญชาจนถึงผู้บัญชาการทหารอากาศหลังจากจบการศึกษาแล้ว ภายใน 15 วัน และ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (2552, หน้า 223 - 224) ได้กำหนดขอบข่ายการวัดและประเมินผลที่ต้องสอดคล้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลของกองทัพอากาศไว้ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผลด้วยครูอาจารย์ เมื่อดำเนินการสอนไปจนจบวิชาหรือพอสมควร ให้ทดสอบครั้งหนึ่ง 2) การวัดและประเมินผลด้วยคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลตามระยะเวลาของหลักสูตรที่แบ่งไว้เป็นหมวดวิชา หรือเมื่อสอนจบหลักสูตร

ส่วนการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐานมีการปฏิบัติลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะแต่ละสายวิทยาการให้ครูผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบ แต่ขาดผู้มีความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อสอบ

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติ งานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะว่าบุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษา ขอบข่ายงานวิชาการที่ผู้บริหารและอาจารย์รับรู้ คือหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ส่วนการประกันคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการสอนมีผู้รับรู้้น้อยมาก ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์ไม่เห็นความสำคัญ และยังไม่มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ คือ ไม่มีการกำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ชัดเจน สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านต่างๆ มีดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการวางแผนงานวิชาการมีหลายขั้นตอน ในบางขั้นตอนถูกกำหนดไว้ใน คำสั่งสภาการศึกษาของกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ 1/52 และระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการศึกษาภายในประเทศ พ.ศ.2552 ทุกโรงเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ แต่บางขั้นตอนผู้บริหาร โรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการเอง ประกอบกับมีจำนวนบุคลากรที่ผ่านการศึกษหลักสูตรทางการศึกษาน้อย จึงมีปัญหาบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านที่มีปัญหาลำดับแรกๆ คือหน่วยงานมีจำนวนบุคลากรน้อย การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายคณะ จึงเป็นชนกลุ่มเดียวกัน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร ขาดการสำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการของหน่วย

เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวางแผนงานวิชาการ ทั้งนี้เพราะ หลังการปรับโครงสร้างไม่มี อัตรากำลังพลในแต่ละสายวิทยาการ การจัดการศึกษาเป็นการออกคำสั่งมอบหมายงาน ซึ่งผู้ ได้รับมอบงานมีน้อย ขาดประสบการณ์ทางการศึกษา ถึงแม้ว่าบางคนเคยดำเนินงานร่วมกับ โรงเรียนสายวิทยาการก่อนปรับโครงสร้างแล้วก็ตาม เพราะโรงเรียนรวมสายวิทยาการก็มีปัญหา เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่าผู้บริหารให้ ความเห็นว่า ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ ไม่มีการวิเคราะห์ หลักสูตรก่อนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการพัฒนา หลักสูตร สุชาติา แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียน และบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง เกี่ยวกับ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ พบว่า มีปัญหาด้านการเข้าใจไม่ตรงกันในการพัฒนาหลักสูตร เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการกำหนดนโยบายด้านวิชาการคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ทุกสายวิทยาการจัดการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย โดยขาดการวิเคราะห์ความ ต้องการของหน่วยเกี่ยวข้อง

ส่วนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการศึกษาของโรงเรียน มีปัญหาเป็น ลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะ มีบุคลากรน้อยแต่แต่งตั้งคนเดียวกันในหลายๆ คณะ ก็ยังสามารถ ดำเนินงานได้ โดยผู้วางแผน ผู้ดำเนินงาน ตรวจสอบงานเป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ โรงเรียนหลักชั้นปลาย มีตำแหน่งงานด้านงานวิชาการมาก จะเห็นได้จาก ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ พบว่า มีคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่าย ประชุมร่วมกัน และผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร มีการประเมิน หลักสูตรจากผู้ใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ การจัดแผนการเรียนตามโครงสร้าง ของหลักสูตร กำหนด รายวิชาอย่างมีเป้าหมาย และไม่สอดคล้องกับ วิชา ดิเรกศิลป์ (2543, หน้า 19 - 20) ที่ กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการของโรงเรียน

2.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้เพราะ การจัดการเรียนการสอนของแต่ละสายวิทยาการต้องเชิญผู้บรรยายภายนอก ที่มีความรู้เฉพาะด้าน ซึ่งมีบางท่านยังไม่เคยศึกษาหลักสูตรครุทหารมาก่อน จึงเห็นได้ว่า ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาและผู้บรรยายบางสายวิทยาการต่างก็ขาดประสบการณ์ทางการศึกษา จึง ไม่สามารถรับรู้ได้ว่า สิ่งที่ถูกคัดลอกมานั้นเป็นปัญหาหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาสืบเนื่องก่อนการ ปรับโครงสร้างสอดคล้องกับ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการ จัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่าผู้บริหารให้ ความเห็นว่า การจัดครูผู้สอนจัดยาก เนื่องจากครูมีงานประจำมาก ครูบางคนไม่ใช่ครูอาชีพ ไม่มี การเตรียมสอน และ ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ศึกษาการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษา การแบ่งกลุ่มผู้เรียนจึงแบบคละเหล้าตามสายวิทยาการ และ สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศมีปัญหาคือ การจัดผู้บรรยายไม่ดี ไม่มีทักษะในการสอน

สำหรับด้านที่มีปัญหาลำดับแรกๆ คือ ครูผู้สอนและบุคลากร มีภาระงานมากเกินไป ไม่มีเวลาเตรียมข้อมูล ไม่ได้จบสายการศึกษาโดยตรง และไม่ได้เรียนหลักสูตรครุฑทหารหรือ สายวิทยาการการศึกษาและการฝึก สอนโดยวิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพราะ ในแต่ละสายวิทยาการมีบุคลากรบรรจุเป็นจำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติา แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง เกี่ยวกับ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูอาจารย์ถ่ายทอดไม่ดี ขาดคุณสมบัติจำเป็นต่ออาชีพครู ขาดครูอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ เอกสารตำราไม่ทันสมัย เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหา เรื่องบุคลากรทางการศึกษาขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่มีในเรื่อง บุคลากรมีหน้าที่รับผิดชอบหลายด้าน ไม่มีเวลาหาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน กนิษฐา โชติปัทมนนท์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก ปัญหาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัญหาในภาพรวม คือ ขาดแคลนงบประมาณ ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการสอนไม่เพียงพอ วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่าผู้บริหารให้ความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนไม่ครอบคลุมด้านทักษะการปฏิบัติ ไม่มีการประเมินการสอนอย่างจริงจัง

ส่วนการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียนมีปัญหาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนขาดความรู้ด้านการเป็นครู หรือจัดดำเนินการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศสำหรับปัญหา คือ อาจารย์สอนไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่กำหนดในหลักสูตร และ เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกัน

2.3 ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ เป็นงานรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ คอนเจอร์ (Conger, 1989, p.79) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาในการวางนโยบายในเรื่องโปรแกรมทางการศึกษา และบริหารกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์ การเงิน และงานธุรการต่างๆ

สำหรับด้านที่มีปัญหาลำดับแรกๆ คือ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดการนิเทศการสอน จึงไม่มีการช่วยเหลือ แนะนำครูในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาหรือ ข้อบกพร่องในการเรียนการสอน แหล่งค้นคว้าอยู่ไกล ไม่มีเวลาในการค้นคว้า และปัญหา ลำดับสุดท้ายคือสื่อการสอน อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอแก่ ครูและผู้เข้ารับการศึกษานี้ เพราะ งบประมาณไม่เพียงพอในการให้การสนับสนุนด้านสื่อ การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ อุไร ปิยรัตน์ (2540, หน้า 67) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ ระบบการเรียนการสอน โรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่า การ บริการด้านห้องสมุดและเอกสารค้นคว้ามีน้อย ส่วนใหญ่มีเฉพาะเอกสารประกอบการบรรยาย เท่านั้น สุชาติ แสงเกร็ด (2540, หน้า 111) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียน และ บุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูงเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ พบว่าเอกสารตำราไม่ทันสมัย แหล่งค้นคว้าอยู่ไกลไม่มีเวลาในการค้นคว้า เครือวรรณ ทักษะสุด (2542, หน้า 83 - 95) ได้ศึกษา การจัดการศึกษาของสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่อง ในด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีปัญหาในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอในการให้การสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน เอกสารตำราไม่ทันสมัย และไม่เป็นมาตรฐานสากล สุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศสำหรับ ปัญหา ดังนี้ ห้องบรรยาย มีระบบแสงสว่างไม่ดี สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เอกสารตำราไม่ ทันสมัย กนิษฐา โชติพัฒน์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบกพบว่า ปัญหาการบริหารสื่อการเรียน การสอน ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่ไม่ทันสมัยและขาดประสิทธิภาพ ขาดงบประมาณ ในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ปัญหาการนิเทศการสอน คือไม่มีรูปแบบการนิเทศที่ ชัดเจนและไม่มีการนิเทศภายในโรงเรียน วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57-75) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ พบว่าผู้บริหารให้ความเห็นว่า ส่วนเอกสารประกอบการบรรยายเก่า อุปกรณ์การ เรียนไม่พร้อม อาคารสถานที่ไม่พร้อม วาทีณี เขมมาภักย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้ บริการหอสมุดกองทัพอากาศของนายทหารนักเรียนและนายทหารนักศึกษาของสถาบัน การศึกษาต่างๆ ของกองทัพอากาศ พบว่า ปัญหาในการใช้บริการหอสมุดโดยรวมอยู่ระดับ ปานกลาง ปัญหาสูงสุดคือจำนวนเล่มหนังสือที่ให้ยืมน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ ระยะเวลาที่ให้ยืมน้อยเกินไป วารสารใหม่ที่ให้บริการออกช้า จำนวนหนังสือเฉพาะ สาขาวิชาไม่เพียงพอกับความต้องการ เหตุผลที่ไม่ใช้บริการหอสมุด เพราะไม่มีเวลามา ค้นคว้าแต่ใช้บริการแหล่งสารสนเทศอื่นแทน ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่า มีสื่อการสอนที่ ก่อนข้างทันสมัย แต่จำนวนไม่เพียงพอ

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านที่มีปัญหาลำดับแรกๆ คือ ไม่มีการวิเคราะห์ ข้อสอบ ข้อสอบไม่เป็นมาตรฐาน ส่วนไม่มีระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน เป็นปัญหาลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะ ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติา แสงเกร็ด (2540, หน้า 111-117) ได้สำรวจความคิดเห็นของนายทหารนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูงเกี่ยวกับ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ พบว่าขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ขาดมาตรฐาน เครื่องวัด ทักษะชุด (2542, หน้า 83 - 95) ได้ศึกษา การจัดการศึกษาของสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง พบว่า ในด้านการวัดและประเมินผล พบว่าขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาสุรวุฒิ จินตสุวรรณ (2542, หน้า 34-38) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศสำหรับ ปัญหา มีดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหา คือ การออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ข้อสอบไม่มีความเป็นมาตรฐาน กนิษฐา โชติพัฒน์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก ปัญหาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานการวัดและประเมินผล ได้แก่ ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลไม่มีมาตรฐาน วรสิริ สุจริตกุล (2543, หน้า 57 - 75) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมสายวิทยาการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่า การวัดและประเมินผลไม่ตรงวัตถุประสงค์ ไม่เป็นมาตรฐาน ขาดแคลนบุคลากรด้านการวัดและประเมินผล ประภาส ศรีประเสริฐ (2547, หน้า 110 - 116) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศพบว่า ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เครื่องมือในการวัดและประเมินผลไม่เป็นมาตรฐาน อาจารย์ไม่มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผล

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ

3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการต่างๆ ของกองทัพอากาศ

3.1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ชั้นยศ ช่วงอายุ เหล่าทหารและจำพวก สังกัดส่วนราชการ ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในการบริหารหรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่ในสถานภาพด้านชั้นยศและประสบการณ์การทำงาน ทั้งนี้เพราะ ในการบริหารงานวิชาการของสายวิทยาการต่างๆ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนซึ่งมีจำนวนไม่มาก ต้องทำงานในแต่ละด้านร่วมกัน สอดคล้องกับ อนุรักษ์ มีเพียร (2551, หน้า 86 - 90)

ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่า บุคลากรที่มีชั้นยศทางทหารต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และบุคลากรที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติ งานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ มีความแตกต่างกันเมื่อมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลเป็นงานที่ค่อนข้างละเอียดและมีความยาก ผู้ที่มีโอกาสศึกษาสูง ย่อมเข้าใจในงานด้านการวัดและประเมินผลดีกว่าผู้ที่มีโอกาสน้อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน อาจเป็นไปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีย่อมมีความเข้าใจในงานด้านการวัดและประเมินผลดีกว่าการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ซึ่งสอดคล้องกับ สถุขภูมิ จิตนอก (2548, หน้า 15) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนะหรือความคิดเห็นของบุคคล คือปัจจัยพื้นฐานของแต่ละคน ส่วนหนึ่งได้แก่ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ ของกองทัพอากาศ ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามชั้นยศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา เหล่าทหารและจำพวก สังกัดส่วนราชการ ผ่านการศึกษาหลักสูตรทางการศึกษา ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนหลักสูตรที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ ส่วนร่วมในการบริหาร หรือจัดดำเนินการศึกษาในสายวิทยาการ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา ทั้งนี้เพราะ ในการบริหารงานวิชาการของแต่ละสายวิทยาการจะยึดแบบธรรมเนียมด้านการศึกษา และระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการศึกษาภายในประเทศฉบับเดียวกัน ประกอบกับเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้บริหารและปฏิบัติ งานในสถานภาพที่คล้ายคลึงกัน จึงมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน และไม่สอดคล้องกับสมโชค แก้วสีดวง (2544, หน้า 13) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนะ หรือความคิดเห็น คือ ประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมที่มีมากกว่าหรือน้อยกว่ากัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการ กองทัพอากาศ ภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้แต่ละสายวิทยาการให้ความสำคัญต่อการวางแผนจัดทำประมวลการสอน คู่มือครู คู่มือผู้เข้ารับการศึกษา แผนการสอน และบันทึกการสอน ส่งเสริมให้ศึกษาหลักสูตรนายทหารการศึกษาและการฝึก และหลักสูตรผู้บริหารการศึกษา

1.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ให้ความสำคัญต่อการจัดประชุมสัมมนาครูอาจารย์ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู จากการสอนโดยวิธีสอนแบบบรรยายเป็นการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ศึกษาหลักสูตรครูทหาร และให้เขียนแผนการสอน

1.3 ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน จัดให้มีการนิเทศการสอน โดยการช่วยเหลือ แนะนำครูให้เกิดการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือ ขอบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน จัดแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอนหรือห้องสมุดให้ครูและผู้เข้ารับการศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม สนับสนุนงบประมาณในด้านสื่อการเรียนการสอน

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ให้ความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และที่สำคัญคือ คือ จัดทำระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลของกองทัพอากาศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญในการจัดการศึกษา การศึกษาสภาพและปัญหาของแต่ละสายวิทยาการ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพียงด้านเดียว ยังเป็นข้อจำกัด ควรมีการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ หรือสนทนากลุ่มเชิงลึกเพื่อได้ผลสรุปที่ชัดเจนขึ้น

2.2 ควรมีการงานวิจัยเชิงลึก ในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านโดยละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ตรงจุดและชัดเจนขึ้น